

Tři věci, které máte udělat, když žádáte o sociální službu.

Mohu říct, že téměř denně mi volají.

Dcery, synové, vnučky, vnuci, manželé, manželky...

A jejich otázky i situace je skoro stejná - Moje maminka, babička, manžel už nemůže být sám doma. Máte volné místo?

A já musím popravdě odpovídat, že nemám. A vím, že stejnou odpověď slyší i z dalších podobných zařízení. V domovech pro seniory prostě volná místa nebývají, a když se nějaké uvolní, velmi pravděpodobně má již sociální pracovnice seznam osob, které by jej okamžitě mohly obsadit.

Ale nepředbíhejme.

Pokud jste se ocitli v situaci, kdy váš blízký už nezvládá být sám doma, nepropadejte panice, začněte hledat informace a problém řešte.

1. Vyhodnoťte důkladně situaci

Často se stává, že je maminka hospitalizovaná v nemocnici a první, co řekne lékař rodině je: domů už se nemůže vrátit, najděte jí místo v domově. Asi se spousta lékařů naštve, ale není to vždycky pravda. Domovy pro seniory jsou určeny osobám, které potřebují pomoc s většinou úkonů péče o vlastní osobu (mytí, oblékání, použití toalety, podání stravy apod.), pokud si například výše uvedená maminka jen nedokáže sama aplikovat inzulín, stačí, když jí s tímto doma pomůže terénní ošetrovatelská služba a paní může být dál doma. Vyhodnoťte proto alespoň laicky, co ještě člověk zvládá a co již ne a rozumně také své možnosti jak se do péče zapojit, protože věřte, že to může být velmi náročné.

Je-li člověk skutečně náhle zaskočen prudkým zhoršením zdravotního stavu a následnou nemohoucností, i nemocnice mají řadu možností, jak se o něj postarat. Pobyt na urgentním lůžku lze nahradit pobytem na lůžku léčebny dlouhodobě nemocných a nemocnice disponují též sociálními lůžky, která může obvykle člověk využívat až jeden rok. Bližší informace zajisté mohou podat sociální pracovnice nemocnic.

2. Zajistěte příspěvek na péči

Příspěvek na péči se poskytuje osobám závislým na péči jiné osoby. Je třeba podat o něj žádost, kterou získáte na Úřadu práce nebo odboru sociálních věcí MěÚ. Sociální pracovnice, která nemohoucího navštíví, potom posuzuje jeho schopnosti v oblasti pohybu, orientace, komunikace, stravování, oblékání, tělesné hygieny, vyprazdňování, péče o zdraví, péče o domácnost a osobních aktivit. Je třeba také žádost doplnit o lékařský posudek, dbejte ale na

to, aby lékař vydal posudek na základě setkání s pacientem a nikoliv jen na základě dokumentace z dřívějšíka.

Příspěvek na péči se určuje podle toho, v kolika oblastech se o sebe již člověk nepostará a má čtyři stupně – lehká závislost (880,- Kč), středně těžká závislost (4400,- Kč), těžká závislost (8800,- Kč) a úplná závislost (13200,- Kč). Příspěvek není zamýšlen jako nějaké přilepšení si k důchodu, ale slouží právě k tomu, aby si osoba mohla zajistit sociální službu, proto také například v domovech pro seniory v celé výši případně zařízení. Jen ještě poznámka – v průběhu pobytu v nemocnici je řízení o příspěvku na péči pozastaveno.

3. Vyhledejte vhodnou sociální službu

Na území Pelhřimova je nabídka sociálních služeb poměrně veliká a pro různé cílové skupiny. Mentálně a zdravotně postiženým pomáhá Domov Jeřabina nebo Fokus Vysočina, děti mohou využít Rodinné centrum Krteček. Senioři se asi nejvíce obrací na služby, které zajišťuje město Pelhřimov a poskytuje je Domov pro seniory, nebo Oblastní Charita Pelhřimov.

Zákon o sociálních službách mluví o třech způsobech, jak lze poskytovat sociální službu.

První způsob je forma **terénní** služby – ta je určena pro osoby, které ještě zvládnou pobyt doma (dokáží si například přivolat pomoc v nouzi) a potřebují pomoc jen ve vymezený čas a s určitými činnostmi – nákup, ranní mytí, doprovod k lékaři apod. Často je v tomto případě nutná součinnost s rodinou, což je velikou výhodou, protože rodiny se cítí být zaangażovány do péče a méně trpí pocity viny. Nemalou výhodou je také to, že člověk je i nadále v prostředí, které zná a má rád. Je také motivován k aktivitě a péči o sebe a neprohlubuje se tak jeho závislost na pomoci ostatních.

V Pelhřimově poskytuje terénní službu Pečovatelská služba Domova pro seniory a Oblastní Charita nabízí navíc ještě služby osobní asistence a domácí hospicovou péči. Osobám, které potřebují spíše než pravidelnou pomoc s jednotlivými činnostmi péči tísňovou (když například upadnou a nemohou se sami postavit), je určena služba Život 99. Lidem, kteří potřebují pomoc zdravotních sester (převazy, aplikace injekcí), zajišťuje pomoc oddělení domácí péče místní nemocnice - Dosanka.

Město v rámci péče o staré či zdravotně postižené občany vybuodovalo dva domy s pečovatelskou službou – Zámeček a Strachováček. Bydlení zde má stejná pravidla jako při užívání městských bytů, nemalou výhodou ale je, že byty jsou malometrážní, odpadá řada věcí se zajišťováním topení, ohřevem vody atd. a hlavně jsou Vám zde k dispozici pečovatelky naší služby.

Dalším způsobem, jak zajišťuje stát sociální službu, je forma **ambulantní**. Je možné ji využít i pod záštitou pečovatelské služby, kdy například ve chvíli, kdy je byt špatně uzpůsoben

potřebám méně pohyblivé osoby, je tato převezena na koupání do střediska osobní hygieny. Běžněji je ale využíván spíš denní stacionář. Ten funguje pod záštitou Domova pro seniory a lze jej využít od 7 do 15,30 hodin. Slouží především těm osobám, o které se starají rodinní příslušníci, kteří však ještě potřebují chodit do práce, případně si vyřizovat nějaké své další osobní záležitosti. Maminku, dědečka, babičku do stacionáře dovezete a po práci si jej zase vyzvednete, je možné využít pobytu krátkodobých, dopoledních či odpoledních, jsme schopni zajistit i dovoz a návrat. Opět je výhodou, že se svým blízkým můžete být, můžete se podílet na péči o něj a hlavně maminka, dědeček nebo babička nemusí absolvovat mnohdy psychicky velmi náročné stěhování

Až pro osoby skutečně velmi závislé na péči jiných je určen poslední způsob poskytování služby, forma **pobytová**. Je spojena s tím, čeho se většina z nás velmi bojí – přetrhání vazeb na místo, kde byl člověk zvyklý žít, přetrhání vazeb s blízkými a rodinou, stěhování do nového prostředí, zvykání si na nové. Rodina má často pocit, že v péči selhala...

Ale život prostě tyto situace přináší. V Pelhřimově nabízí pobytovou službu Domov pro seniory umístěný v krásných Městských sadech. Nabízíme zde skutečně velmi komfortní ubytování, výbornou stravu i profesionální péči pečovatelek a zdravotních sester.

Kdo je starý, nemocný, nebo se starými a nemocnými ve styku ví, že to nese problémy. Výše uvedeným jsem pouze chtěla poskytnout základní orientaci v problematice sociálních služeb. Na začátku roku jsme rozesílali informační materiály do všech lékařských ambulancí, máte možnost je získat na odboru sociálních věcí i internetových stránkách, a na telefonu jsou Vám k dispozici naše sociální pracovnice. Věřte, že se svými problémy nejste sami a ptejte se a hledejte. Držím palce s dobrým řešením těžké situace.

Petra Kratochvílová, ředitelka Domova pro seniory Pelhřimov